

Monumentnummer*: 518501

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82889/97

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Amsterdam Amsterdam Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Amsterdam Binnenstad

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Amsterdam L 7219

Omschrijving**

Inleiding

In 1877-1878 naar een ontwerp van A.L. van Gendt in de stijl van het Eclecticisme - met invloeden van de Neo -Renaissance - tot stand gekomen TONEELSCHOOL met in pandige conciërgewoning aan de Marnixstraat. In oorsprong bevonden zich op de verdieping drie leerzalen en een bescheiden toneelruimte; aan de achterzijde van het gebouw bevindt zich de verbindende gang en het trappenhuis. In 1949-1951 in opdracht van de Vereniging Nederlands Toneelverbond voor de Academie voor Dramatische Kunst, naar ontwerp van F. Huisman en Lau Peters uitgebreid met een achterliggende bebouwing tot de Singelgracht, waarbij het in oorsprong uitwendige trappenhuis werd ingebouwd en ook de nieuwe toneelzaal werd ingericht. Deze uitbreiding wordt niet van rijkswege beschermd; ook de brede dakkapel aan de achterzijde van de toneelschool valt buiten de bescherming.

Omschrijving

De voormalige toneelschool is tot stand gekomen op een rechthoekig grondplan en heeft twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak met rechtsdekkende blauwgrijze pannen; het dakschild aan de zijde van Singelgracht heeft rode platte pannen. Gevels in bruinrode baksteen, waarbij de voor- en linkerzijgevel donker zijn gesausd. Vijf traveeën brede voorgevel op plint met ontluchtingsroosters. De gevelaccenten bij lisenen, vensters en toegangspartij, alsmede de gevelstenen zijn van zandsteen. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

risalerende hoektraveeën worden geflankeerd door lisenen met middenaccent, fantasie-kapitelen en een verticale groef in het metselwerk. De middentravee heeft een portiek met toegangspartij met dubbele houten deur met smeedijzeren traliewerk voor de deurlichten en een drieruits bovenlicht. De zware latei is voorzien van inscriptie: TONEELSCHOOL. De vensters op de begane grond hebben zesruits ramen, waarboven een gevelsteen met attributen die met het toneelspel in verband staan. Een meanderende gevellijst scheidt begane grond en verdieping. De vensters van de verdieping zijn halfrond gesloten met boog met sluit- en aanzetstenen en geprofileerde lijst op kleine consoles en hebben zesruits ramen. Onder de geprofileerde kroonlijst bevindt zich tussen de lisenen een keperboogfries. De middentravee wordt afgesloten door een uitkragende Vlaamse gevel met tuit, muizentandlijst, hoge consoles en geleed spitsboogvenster. De twee dakkapellen hebben een dubbel draairaam, houten klauwstukken en een frontonvormige bekroning met schouders. De linkerzijgevel is blind; de rechterzijgevel sluit aan op de belending. De achtergevel heeft verdiept geplaatste vensters met draairamen onder licht getoogde strek, en muurankers. Boven de rechte gevelbeëindiging een dakkapel als genoemd.

Waardering

Voormalige toneelschool uit 1877-1878 van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische en typologische waarde; van belang voor de geschiedenis van het onderwijs in het algemeen en voor die van het kunst- en toneelonderwijs in het bijzonder.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument